

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓN

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

EL NOU GOBERNADOR

Apenas aquí arribat,
Imireu quin cap li han posat!

PARA-BOMBAS

LA neurosis bombística qu' en l' actualitat afecta á Barcelona s' exteriorisa ab manifestacions diversas qu' entran de plé en el domini de la Crónica.

Es curiós que mentres els autors del desori s' amagan, fentse invisibles y introbables, no sols burllant la vigilancia dels agents de l' autoritat—lo qual fins á cert punt s' explica, perque 'l govern que no 'ls posa prou pá á la taula 'ls ha de permetre que tinguin pá als ulls—sino també arrostrant impunemente la justa indignació de tot un poble exasperat, hi haja ximples que fassin broma ab una cosa tan seria, y desequilibrats víctimas de una alucinació morbosa, que 's proclamen autors del monstruós delicto sense serho.

Bromistas de mal género son els simuladors d' explosius, els que colocan en qualsevol punt un paquet sospitos ó una bomba de apariencia, plena de sorra ó de serraduras, sens altre propòsit qu' es parverar á la gent y fers'hi un panxó de riure. Aquests cultivadors de la parodia tétrica deurían ser considerats com á veritables ausiliars dels terroristas, ja que de moment, al igual que aquests, difundeixen l' alarma ab las sevas abominables misticacions... y estich en que si tantas ganas tenen de fer brometa, ningú hi diria res encare que 'ls portessin á riure uns quants anys al fons de un presidi, perque ja ho resa'l refrán: «El riure va á estonar.»

En quant als alucinats ja es distint: á n' aquests la falta de algún tornillo cerebral els fa irresponsables.

Irresponsable fins á cert punt aquell bordegás què anava als orinadors á escriure: «Yo soy el autor que he tirado la bomba de la Rambla de Canaletas y aún tiraré más.—L. G. R.» Els amos que ha tingut asseguran qu' era un bon noy, y 'ls seus pares ploran y 's desesperan no sabentse explicar la seva entremeliadura. Al meu pobre entendre, ells més que la justicia s' haurian d' encarregar de castigar-lo. ¿Pera quán se guardan las bonas surras?

Irresponsable del tot el valenciá que á grans crits atronava l' iglesia de Betlém demandant confessió y proclamantse autor únic de tots els crims terroristas. Bastava veure'l pera comprender la seva guilladura. No ha de ser la presó sino 'l manicomí la seva estada. Si l' ambient que s' ha format á Barcelona afecta á personas sanas d' enteniment ¿qui podrá extranyarse de qué exacerbi 'l destaratament de un cervell desballestat?

* *

No son, no poden ser aquests desditxats els culpables dels misteriosos crims, que fins ara restan completament impunes. Podrán també ser boigs els que 'ls perpetran; pero boigs de una especie molt distinta que 'ls beneys; boigs feras, boigs assassins que 's complauhen fent mal, que 's recrean atentant á la vida de tot un poble, que 's creixen ab la impunitat, y 's deuen riure més de una vegada de las estupendas equivocacions dels encarregats de seguirlos.

Aquí està, entre altres, que han sigut objecte de la impericia policiaca 'l pobre guarda barreras coix de Sant Martí de Provensals. Ab l' anunci de la seva

detenció, motivada per una denuncia, tals detalls se donaren dels objectes trobats en son pobre domicili, que no semblava sino que per últim s' havia donat ab el fil conductor de la tenebrosa trama dels explosius que tenen perturbada á Barcelona.

Pero, contra lo que diu l' adagi, succeix que: «primer es agafat un coix, que un embuster.»

Las cosas aclaridas, se descubrí que la denuncia era una miserable venjansa personal y que 'ls tubos que 'l dramaturg *Memento*, en sa fantasia acalorada, havia prés com á destinats á la fabricació d' explosius, eran de llauna y havían de servir pera la construcció de un molí de vent de un pessebre infantil. El guarda-barreras home de bé á carta cabal, desde que perdé la cama en un accident ferroviari, s' entreté en tota mena de traballs enginyosos, ab els quals alegra la seva invalidés.

Y aquests homes inofensius, son presos per criminals, y perseguits y molestats!..

* *

No falta qui pretén que més qu' en certas pesquissas policiacas mal guiadas, se descubriría potser algú raig de llum procedint á la revisió escrupulosa dels processos entaulats fins ara á causa dels explosius.

Ignorém els fonaments de certas insinuacions de carácter grave; pero las han fetas periódichs tan serios com *El Globo* de Madrid, y tan sessuts com la conservadora *Epoca*, que certament no poden ser tatxats d' anarquistas. L' un y l' altre senyalan ab el dit determinadas pistas, que si siguessin las verdaderas produhirian una estupefacció general. ¡No fora poch xocant descubrir que alguns pastors s' havían transformat en llops!

Perque *El Globo* diu textualment:

«Los atentados de Barcelona, las bombas que á diario se encuentran en la ciudad condal, se fabrican en Madrid, se fabrican en el Ministerio de la Gobernación.

»Suprímase el dinero para confidencias; que sepa la policía de Barcelona que no se enviará ni una peseta más para confidencias, y se habrán acabado las bombas; pero antes empiécese por dejar cesantes á todos los jefes de Policía de aquella ciudad, y evítese con cuidado que los nuevos jefes se pongan en contacto con los antiguos.»

Y en quant á *La Epoca* escriu lo següent:

«Personal bien pagado, confidencias bien pagadas... Sí: es otro factor; pero mirando demasiado á él, se caerá en la tentación de pensar que no hay otro, y también el dinero fracasará. ¡Es tan fácil que el dinero que despilfarre la policía sólo sirva para inventar delitos, en vez de descubrirlos reales y efectivos! No hace mucho se pagaron en Barcelona por una confidencia 18,000 pesetas, que acaso sirvieron para preparar el delito que se descubrió después.»

¿No son aquests párrafos un parell de bombas, carregadas de acusacions claras y concretas? ¿Qué s' ha fet pera depurar las responsabilitats que entranyan tan graves denuncias?

Després s' extranyaran que 'l poble perdi la confiança en els guardadors de la seva tranquilitat, y fins en aquella justicia que va ab la vena als ulls, y no veu res, quan li convé no veurehi.

* *

Pero s' ha de dir la veritat: el poble mateix, en general, se fa cómplice dels terroristas ab el seu esverament, ab el seu esglay. ¿Qué s' proposan els malvats més que atemorisarlo y esparverarlo? Donchs el poble 'ls hi dona tota la feyna feta.

Jo no diré que una ciutat com la nostra, pugui ni degui acostumarse á un estat tan anormal y pañorós; pero sí qu' està en el seu interès sobreposar-se á tota mena de accidents, per graves que siguin,

mostrant en tots els cassos una inalterable serenitat.

Contra las crisis nerviosas qu' engendra la poró la excesiva impresionabilitat, hi ha un remey segur, y es la sanch freda y la reflexió, y per mica que's reflexioni's veurá com no hi ha motiu pera perdre l' tino. Sensible es que 'ls explosius produheixin víctimas innocents entre 'ls transeunts que acertan á passar en determinats moments per la vía pública; pero també 'n produheixen els tranvías y 'ls automòvils, y no perque circulin automòvils y tranvías, s' absté ningú de sortir de casa, ni ningú pren el partit d' emigrar, tinxant á Barcelona de ciutat perillosa ó inhospitalaria.

Si sigués possible conseguir que del trobo de bombas reals ó fingidas, tant si esclatessin, com si deixessin d' esclatar, ningú 'n parlés, ni la prempsa: si sigués possible ofegar els seus efectes terrorífics ab la general indiferència, jo crech que 'ls terroristas se donarían per vensuts, y mudarían de ofici.

Crear una conciencia pública á proba de bomba, es avuy lo que més importa.

Y fins pels efectes de descubrir als culpables, se donaría un pas decisiu. Te més aptitud pera vigilar, qui te l' ull més despert, qui está ben seré, que no qui s' atorrulla y s' esglaya.

P. DEL O.

L'ULTIMATUM DE LA RAMBLA

ELS PARDALS DE LA RAMBLA

—Senyor arcalde, y ara t'hont dormirém nosaltres?

UNA RESPOSTA

ALGUNAS NOTAS Y UNA PETITA RÉPLICA

CARTA ABIERTA

A DON JOSÉ ROCA Y ROCA

Mi muy estimado amigo y señor: Con sorpresa he leído la atenta carta que V. se ha servido dirigirme desde las columnas de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, á la que contesto. —Con sorpresa, por dos razones:

1.º Por la que V. dice, y es á saber, «que no se propone convertirme», en cuyo caso no sé para que me ha de escribir en público lo que me tiene expresado de palabra en privado; (1) y 2.º, porque creía yo que nuestra buena amistad personal era una garantía contra toda polémica directa entre nosotros. (2) Usted no ha querido respetar este *modus vivendi* de nuestras relaciones: bien está; y aunque agradezco todas las consideraciones con que me trata, más le habría agradecido que siguiéramos discutiendo cada vez que nos encontrásemos particularmente (como hasta aquí ha sucedido), el problema de la solidaridad y la conducta de los antisolidarios, que la interpellación que me dirige.

A ella respondo, por la cortesía que V. se merece y porque, aunque no creo que importe á muchos mis propósitos, quiero declarar lo que hace tiempo saben todos mis íntimos (incluso algún amigo de V. y mío), y que desde hace pocos días oficialmente conoce quien tiene que saberlo.

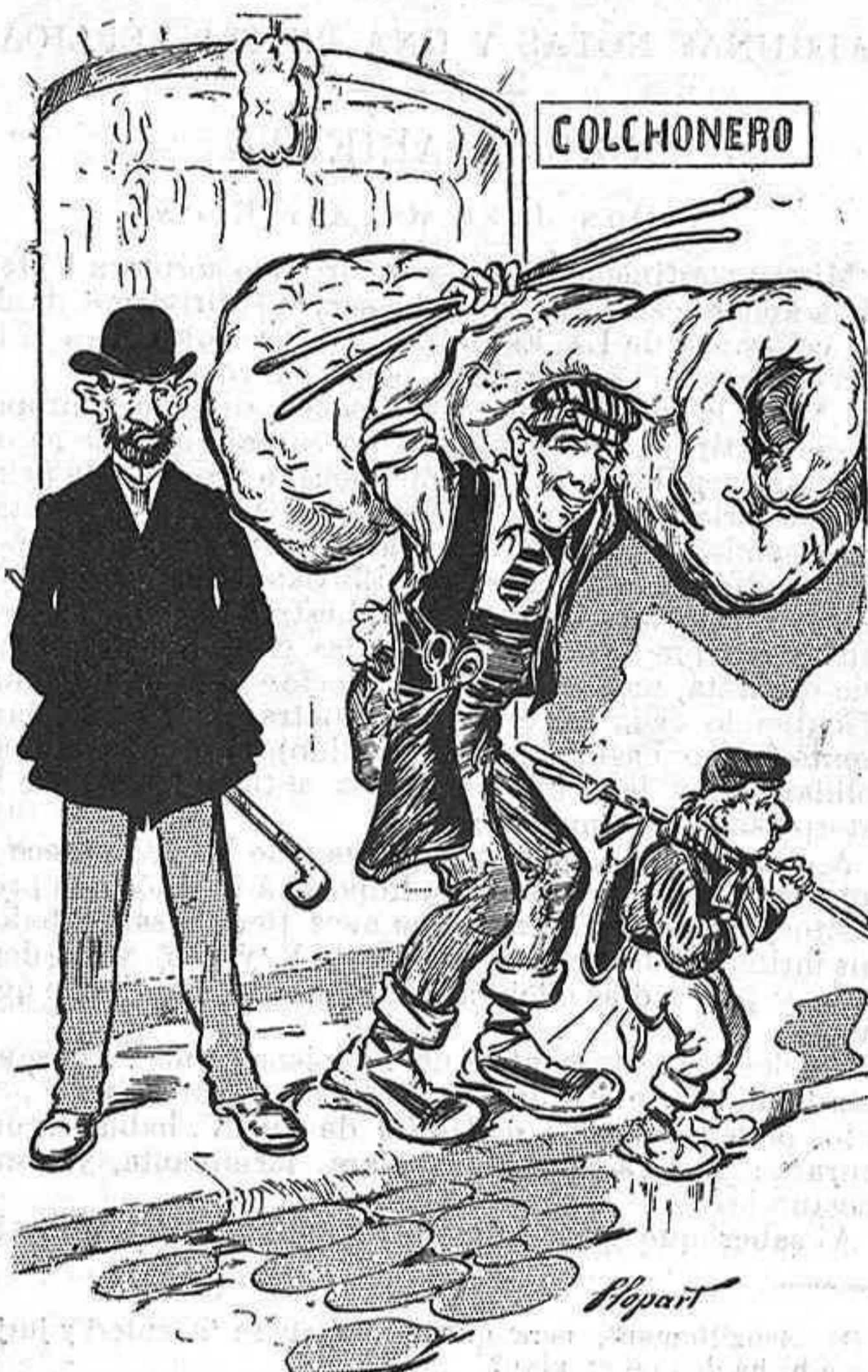
Confieso sinceramente que no pienso que V. busque esta finalidad de mis declaraciones en su carta; pero por si los malévolos, *esos malévolos* de que V. habla, murmuraran, allá va la noticia, clara, terminante, y como acostumbro:

Al saber que gran número de individuos de la Junta

(1) Senzillament, pera que 'l públich se 'n enteri y jutji. ¿Qué hi ha de mal en aixó?

(2) No créyam que 'l mer fet de discutir públicament pogés alterar l' amistat entre dos personas de opinió diversa sobre punts determinats.

OFICI LUCRATIU

—¡Anda, Quel, que la deveu ballar grassa, ara que las bombas s' han donat á gastar matalás!

municipal del partido de Unión republicana habíanme honrado pensando en mi modesto nombre para que figurase en la candidatura próxima de Diputados á Cortes por Barcelona, me apresuré á decírles *que de ninguna manera* aceptaría semejante distinción, 1.º porque no creyera, no Don Nicolás Salmerón, pero sí algún *malévolos*, que yo me había distanciado de él por esta mira ambiciosa; y 2.º para que no creyese, no Don Alejandro Lerroux, pero sí algún *malévolos*, que yo estaba al lado de él por esta ambiciosa mira.

Una sola vez en mi vida y ésta por sorpresa, y estando yo ausente, he sido objeto de una representación popular: mi elección de Concejal por Barcelona y porque los Sres. Salmerón y Azcárate me excitaron para que la admitiese, y porque es esta carga concejil irrenunciable, me sometí al voto de mi partido, renunciando en cambio la pensión de tres mil francos que como Catedrático se me había concedido por concurso, á propuesta del Consejo de Instrucción pública para ir al Extranjero: pensión igual á la que por cierto disfruta hoy mi compañero el concejal Sr. Cardellach (1).

Yo soy político: llevo más de 40 años haciendo política, pero *jamás* he pedido á nadie el voto para nada. Creo un deber moral ser político, y servir uno á su país en la medida de sus fuerzas, y según su criterio; mas no creo que sea una *obligación* moral el que todos aspiremos á ser diputados ó concejales; y á eso,... á eso no tengo afición; á luchar sí, á tirar mi cátedra por la ventana cuando creí que mis compromisos políticos exigían de mí ese sacrificio que me costó algunos años de carrera, también; pero... á admitir recompensas por mi conducta,... no me tienta el diablo (2).

(1) No tan desinteressat sens dupte com el Sr. Giner, y ab gust ho proclamé.

(2) Aixís enteném que s' ha de procedir: y aixís hem procedit sempre nosaltres.

Y... ya lo saben los *malévolos*: que se dén por enterados.

A otra cosa. Convendrá V. conmigo Sr. Roca, que es un poco abusivo ese *tinet* que han tomado los solidarios, asegurando que mi hermano Francisco es partidario de la *Solidaridad Catalana*. No viene persona de Madrid, de sus amigos, antiguos discípulos, etc., á quien no se atribuya que lo ha visitado y que le ha asegurado tal y cual cosa en pro de la Solidaridad.

Mi hermano es político á su manera, sin militar en ningún partido; pero aplaudió, es cierto, el movimiento de renovación que supone el catalanismo (y claro está! no por lo que tiene de clerical) defendiéndolo contra sus amigos Salmerón y Azcárate que hace años lo atacaban; y delante de mí, en Barcelona, también lo elogiaba contra el Sr. Corominas, quien en casa de D. A. J. Torrella lo combatía rudamente, y hasta le negaba importancia; pero de eso á que le parezca bien la Solidaridad, hay un abismo. No soy dueño de sus cartas; pero las pongo á disposición de los que abusan de su nombre, y en ellas verán cómo juzga semejante monstruosa conjunción (1).

(1) No dumptem de la honrada paraula de D. Hermenegildo; pero tampoch podém dumptar del esperit de conseqüencia de D. Francisco: y si es cert qu' ell aplaudia el moviment de renovació que suposa 'l catalanisme, conforme afirma D. Hermenegildo ¿cóm se comprén que no fassa lo mateix ab el moviment de *Solidaritat* que purgantlo d' equivochs y atavismes, l' ha concretat y l' ha inclinat decididament cap á l' esquerre? ¿Cóm s' explica qu' en aquestes novas orientacions, don Francisco Giner de los Ríos, qu' era simpàtich al catalanisme,

ICAP AL BALL INFANTIL!

— Por su mueble, por su cháchara
y por su gracia nativa,
si á los dos no les dan premio
será una grande injusticia.

Un tercer punto, y el último, que debo dejar sentado.

Cuando yo no conocía al señor Lerroux sino por la presentación que de él me hizo en la calle y al paso, otra persona que tampoco figura en la política activa, el señor Cossío, me enseñaron á admirarle *La Campana de Gracia* y *LA ESQUELLA DE LA TORRATXA*.

Ahora dice V. que se habría equivocado. Bueno: ¿pero qué seguridad puede ofrecer el juicio de ambos periódicos? ¿Por qué no se han de equivocar ahora? Créame, señor Roca, el obsesionado es usted. Y hablemos con sinceridad: si fuera solidario el Sr. Lerroux, si lo hubiera sido desde el principio, se habrían desencadenado contra él las tempestades arrojando sobre su persona el montón de infamias que á diario surgen de las filas solidarias? (1).

Yo no soy de los hombres, sino de las ideas que representan, y por eso ni fui antes *Salmeroniano* ni soy ahora *Lerrouxista*, sino en cuanto una y otra persona encarnaron las aspiraciones del republicanismo.

Quiere V. finalmente que le diga mi opinión sobre todos los acontecimientos de estos días.—Ya se conoce que no va V. á la tribuna de la prensa como antes, cuando luchábamos juntos todos contra los catalanistas: si frecuentara la tribuna consistorial, allí me habría oido puntualizar mis opiniones á veces en nombre propio, á veces en nombre de la minoría republicana anti-solidaria. A todo aquello me remito, me ratifico en todo; busqué los extractos de los periódicos al reseñar las sesiones y en ellos encontrará cuanto deseé. Y añadiré, para terminar que, V. que ha sido hombre de partido, y que dirige un periódico de partido, ya sabe lo que supone la disciplina. Y yo acepto y he acatado siempre por deber de disciplina todo lo que hace mi partido. Y el día en que mi partido exija de mí algo que crea que es incompatible con mi dignidad, ese día no seré un disidente, sino que me retiraré á mi casa (2).

Acepto, pues, todas las responsabilidades de lo que

no vegí lo que tant clarament han vist els Srs. Salmerón y Azcárate, ab tot y haverne sigut contraris?

(1) Sobre aquests punts hem de donar algunes explicacions. Nosaltres no fem mai pacte ab l'error, y molt menys tractantse de persones. Y en aquest concepte bé podém afirmar que no som nosaltres els qu'hem cambiat, es el Sr. Lerroux. Aquell home d'apariències modestas, considerat ab tothom y sobre tot ab el jefe del partit, un dia va tirar *las muletas*, convertintse en un vulgarissim cacich, y un altre dia va desconeixir l'autoritat moral y efectiva de D. Nicolau Salmerón, ofenentlo y agraviantlo repetidament.—«Vdes. lo han hinchado!» — me digué en una ocasió D. Hermenegildo. Y encare que l'cárech no era fundat, donchs per inflar-se's bastava ell sol, hem cregut qu'era obra de sanitat política contribuir en tot lo possibile al seu desinflament.

Ara, per lo que respecta á lo que hauria succehit si l'Sr. Lerroux s'hagués declarat solidari desde bon principi, tenim la creencia de que ningú hauria cregut que trabajava á benefici exclusiu de les oligarquias monárquicas. Y avuy son molts els que ho creuen, perque salta á la vista.

(2) El concepte de la disciplina precisa fixarlo bé. Y en el nostre cas qui es el disciplinat? ¿El que admetent la jefatura única y indiscutible que l'partit d' Unió Republicana erigi en la memorable Assamblea del 25 de mars, secunda ab entusiasme, sense discutirlas, las seves ordres y fins sas menors indicacions, ó el que 's rebela en contra del capdill y desco-

hagan los més, aunque antes, si no me parece bien lo que proyecten, procure disuadirles y convencerles; y esto es lo que habrá hecho V. y hace todo el que pertenece á una agrupación política; ¿qué digo agrupación? todo el que pertenece á una Sociedad, defiende sus acuerdos una vez adoptados: es una cuestión de honor; y el que no admite estas prácticas, se retira á la vida privada ó hace política personal sin filiarse en ningún grupo político.

Y ahora, Sr. Roca, presumo que disponiendo V. de todo su tiempo para la polémica me replicará en *LA ESQUELLA* ó en *La Campana*; pero he de advertirle que yo no podré seguir contestando por falta de tiempo, y por falta de humor para estas discusiones entre amigos y antiguos correligionarios.

Espero, pues, que disculpará mi silencio en todo caso, si V. insiste.

Su affmo. amigo y servidor

q. l. b. l. m.

H. GINER DE LOS RÍOS

RÉPLICA

Després d'agrahir la cortesia del senyor Giner, que aquesta vegada no ha tingut en compte 'ls mals consells d' *El Progrés*, que l'induhia á donar la callada per resposta, concretarem la réplica que li devém en poques, poquíssimas paraulas.

Ens basta consignar que lo més substancial de la carta oberta que li endressarem, ha quedat sense contestació esplicativa.

Res ens diu, en efecte, sobre la seva identitat ab el programa revolucionari del Sr. Lerroux, entre quals postulats hi figura la excitació á «alzar el velo de las nòvicias y elevarlas á la categoria de madres» y á «penetrar en los registros de la propiedad y hacer hogueras con sus pa-

peles»; res sobre la seva conformitat ab el discurs del 13 de janer en que l'Sr. Lerroux parlá de «fer víctimas entre 'ls seus antichs correligionaris» y de que «el poble devia prepararse á rebre 'l batisme de sanch»; res sobre la opinió que li mereixen els actes d'inaudita violència realisats per les tayfas lerrouxistas contra totes les agrupacions que exerceixen els drets democràtics; res, en fi, pera explicar el concepte que ell mateix va emetre en una sessió municipal quan, en lloc de condemnar aquells excessos, tractá d'atenuarlos, alegant que coses parecudes passan á Inglaterra y á Suissa, com si ab aixó volgués donar alas als atropelladors.

Podia l'Sr. Giner quedarse tan anti-solidari com hagués volgut, y condemnar, no obstant, les violències y 'ls atropellos dels seus amichs. No era l'nostre objectiu—ben clar ho diguerem—convertirlo á la causa de *Solidaritat*, sino moure'l á repudiar conceptes violents y desta-

neix la seva autoritat? ¿Creu el Sr. Giner, qu'en una mera qüestió de tècnica política, com ho es la de cooperar á *Solidaritat catalana*, cada jefe subalter, cada sargento, cada cabó, y fins cada ranxero té dret á imposar la seva opinió, generalment ab més modos, desgabellant la unitat del partit? Llavoras les agrupacions polítiques devenen abominables galimatias.

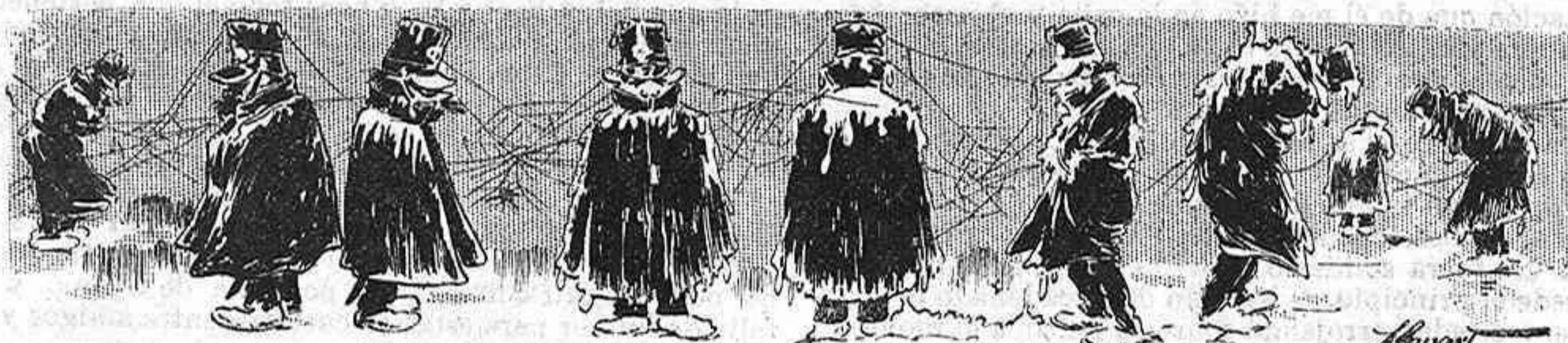
LA FESTA DEL ARBRE Á VILASSAR DE DALTA (2 de Febrer)

(Inst. de M. Pique)

La comitiva, reunida á la plassa, disposantse á anar al lloc de la festa.

QUADRO D' HIVERN

La vigilancia... en fresch.

rotats com els emesos pel Sr. Lerroux, y brutalitats com las realisadas per alguns de sos partidaris y, per lo vist, ni aixó hem pogut conseguir, lo qual lamentém ab tota l'ànima, per lo molt que l'apreciem y l'considerém.

Pero allá s'quedi ell ab las sevas preocupacions, que no creurém may - encare que 'ns ho jurin - que pugui tenir caràcter de complicitat. Volém creure, piadosament pensant, que al no respondre concretament els punts que li plantejavam, es degutá que se'n dona pena.

Y ab aixó, corresponent als seus desitjos, doném per terminada la polémica.

P. DEL O.

ENFILALL

Per bon ví y fulanos vius
en lloch més qu'en el Priorat;
y un de Valls digué:—T' enganyas
per vi-vó els vehins de Valls.

Entre jayos:—Tú, Mateu;
en el transcurs del teus anys
quans amichs has coneget?
—Mes de mil y tú Joan?
—Sí t' haig de parlá ab franquesa
y ab tota sinceritat,
conegeuts n' he vist molts mils;
pero amichs may n' he vist cap.

—Els milións d'en Rothschild, dels grans milords,
de 'n Morgan y altres llops de que serveixen?...
—De res enterament... als infelisos
que de fam y de fret ne sucumbeixen.

—Tinch un padri tan beneyt,
deya un noy mitj somicant,
que cap Pasqua du la mona;
es un padri molt tacany.
—Donchs el meu es different,
afegi un xicot més gran;
ell la mona, ho pots ben creure,
no la deixa casi may.

Totas las horas del dia
dius que ab mí pensas
lo qual, Lola, no ho puch creure
de cap manera;
puig ahir, sens 'nar més lluny,
tot fent la siesta
tu y ta mareta roncavau
com dugas bestias.

AGUILETA

BARCELONINA

Molt avans de que l' rector de la Universidad salamanquina hagués descubert la flaca dels barceloníns, aqueixa afectivitat exagerada que pera la Ciutat dels Comtes demostran molts fills y vehins de la mateixa, aqueix enta-

banament que fá veure maco y galán tot lo de Barcelona y lleig y poca solta lo de fora, jo, que no se res perque no he anat may á Salamanca, que es cap ahont adressan als que volen saber quelcom, ja havia observat en els meus compatriots la tara de que 'ns parlava l' Unamuno. Y n' hi havia prou ab recordar alló de roda 'l món y torna al Born, que no es mes que una espatotxada tartanesca, quan no's pren en sentit figurat.

Pero els que estudiém la psicología de las multitudes, quan no tenim res mes que fer, hem notat que 'l tal defecte se concentra y puja de grau en certa part de la mateixa colectivitat ciutadana.

Me refereixo al vehí del *Ensanche*, al admirador del *Ensanche*, al *ensanchista*. Barcelona es lo millor del món; pero de Barcelona... l'*Ensanche*! Sort que no era fet encare als temps de Cervantes, sino, aquell *archivo de la cortesia, etc.*, s'hauria tingut de convertir en un tomo d'alabansas. Y vet' aquí com el *Don Quixot* hi ha sortit perdent de no venir al món després d'en Cerdá.

¡Oh, l'*Ensanche*! Ab quina prossopopeya, ab quín orgull, ab quina senyorial magestat la dama *ensanchista* parla de que *ha baixat* á Barcelona! ¡¡Ha baixat!! Es dir, no hi es ella, no hi víu á Barcelona; víu allá al *Ensanche*, amunt, com si diguessim als núvols. A Barcelona ha de *baixarhi*; y no ho diu perque topogràficament siga mes avall, no, usa la paraula com si's referís al descendiment desde un trono; se digna baixar á Ciutat, com si darrera las sevas faldillas hi portés la magnificència, la suntuositat que escampará pròdiga y bondadosa pels carrers antichs de la població. Aixís ella s'esplica referintse als barris de Ribera, en els quals concedeix encare la possibilitat d'hostatjar á algunas personas conformes. Pero al Arrabal, ¡ah!, al Arrabal sí que Deu nos en guard d'anarhi.

Y lo mes remarcable, es que molts habitants de Ribera tenen idéntich taranná. De modo que troben genteta que passa la existencia entafurada en cofurnas del Pou de la Figereta, del Tripó ó de la Seca, ab escaletas de caragol, negras, estretas y brutas com una xamaneya, ab celdas humides, rónegas y menudas com el puny, ab celoberts com una ullera de llarga vista, que mirant de dalt á baix no hi veyeu res y de baix á dalt un trosset de firmament com mitja pesseta, y aquella gent, com dich, fan mals averanys del carrer del Príncep de Viana, del carrer d'Amalia, y sobre tot del... Paralelo.

¡Ditzós Paralelo! Als qui tením l'honor - y no me'n retracto - de viure per aquells indrets, als qui portém apamats aquells terrenos, ens causa verdadera admiració sentirne parlar als *ensanchistas* y als riberenchs.

—Ja trobo que aquells barris fan pudó - diu ab la mes gran formalitat una dona de la Blanquería.

—Y plens de gentussa - afegeix una del carrer de Crrerger.

—Y sempre s'hi fan assassinats - interromp la vehina dels Banys-vells.

—Y robos - aboca la de Moncada.

Y es que per ellas el pobre Azemar es fantàstich, y en Peinador, imaginari, y l'*callejón* de la Plassa de toros, hont hi han escorxat mes gent que al pati dels Corders, no té historia ni importància.

La ensoperida *ensanchista* també troba que las persones no mes se escabetxan pe'l costat del Paralelo. Es clar que al carrer de Balmes hi han minyonas que destralejan á las mestressas, y al de Lauria foradan als inspectors de policia, y en altres llochs del *Ensanche* matan enginyers y dispesers y *habilitados* y altres y altres, pero... al Paralelo ¡oh!

CARAS Y CARETAS

—¡Soch el teu sastrel! Tentens? ¡Soch el teu sastrel!

ELLA:—Bé, aquesta qüestió ja l'arreglareu després; ara deixans anar al restaurant.

—¿De qué vas disfressada?

—Si vols que t'digui la veritat, no ho sé. He agafat una estampa de Santa Cecilia, un ninot de LA ESQUELLA y un anunci de la Emulsión Scott, y de tot plegat me'n he arreglat una miscelánea.

Ab tota la bona fé una il·lustre dama va explotar-se'm. Y'm detallá la seva epopeya, tot permetentm'hi algun comentari.

—Miri, no's pensi, jo també un dia vaig atrevirme a anarhi al Paralelo.

—¿Qué diu ara? ¿Es possible?

—Sí, senyor, sí. Era á la nit de Sant Joan y vaig dir á n'ell (*al seu marit*): Sabs ahont voldria arribarme, que no hi estat mai? Al Paralelo. Y dit y fet; ens vestim y y cap allá falta gent. ¡Y quin bullici! ¡Quina gentada! Pero si li haig de ser franca fins me pensava qu'era una altra cosa. ¿Qué li diré jo?

—Es clar. ¿Ahont vá ab aquest atreviment? Y ¿potser no s'hi vá escaure que donguessin punyaladas ó escape-tejessin á la concurrencia?

—No senyor. Molt soroll, molta alegria, pero molta tranquilitat.

—Ja vá estar de sòrt, perque tot sovint hi baixan els indios de la Creu Cuberta, y aquest vull, aquest no vull estripan á quants s'hi troban.

—Vaja, no se'n burli. Volia dir que m' pensava veure-hi mes inmoralitat.

—Aquella nit no, perque la diada no s'ho porta; pero si hi anés als demés días creguim que fá escruixir; els uns nuets com acabats de naixer, els altres ab taparrabos per tota indumentaria; en ff, no mes li diré que'ls qui van mes decents s'hi passejan á l'encamisada.

—Bueno, bueno. Vosté exagera mofantse de las mevas conviccions.

—No senyora, es pera que s'hi afermi.

—De tots modos no m' negaré què per allí hi han uns carrerons plens de... romansos.

—Pera lliurarse d'aquesta plaga res millor que viure al carrer d'Aribau, de la Universitat, de Muntaner, de Villarroel, y fins si convé á la mateixa dreta del Ensanche.

—Pero ¿no troba que al Apolo y al Nuevo y á n'aquests puestos hi assisteix un públich molt especial?

—Aixó es qüestió d'ulls. Segons á qui també li sembla públich especial el del Bosque, el de la Gran-Via y el del Eldorado.

—Sigui el que vulgui, pero... el Paralelo!

Y així estem. Mitj Barcelona vella ab la ferma convicció de que val mes que l'altra mitja; y'ls ensanchistas en la fé inquebrantable de que roda'l món y torna al... Ensanche.

KIKU KAMAMILLA

LICEO

Ja está llesta la primera temporada. Comensá molt brillant, y ab un xich mes acaba en punta.

Y tot á causa de *La Walkyria*.

La qual, dirigida per primera volta pel mestre Nini Bellucci, els hi semblá als inteligents, als wagneristas devots, un tall alemany, guisat á la manera italiana.

Al final de la representació hi hagué protestas sordilloses.

Y á pesar de tot, alguns dels cantants, com la Sra. Verger y'l tenor Consentino lluhiren la hermosa veu que posseixen y donaren probas de una bona voluntat, que se'ls havia de agrahir. Especialment la Sra. Verger feu una Fricka com pocas vegadas s'ha vist en el Liceo.

Pero ab aixó sols no n'hi ha prou pera salvar una representació... y'l públich no sortí gayre content del teatro.

* *

Durant la temporada de Quaresma se donarán en el Liceo quatre grans concerts baix la direcció del mestre Siegfried Wagner, el fill del colós. Concerts eclèctics en els quals serán executadas obras de las modernas escolas belga, francesa y italiana, entre las quals ja desd'ara se citan las següents: *La mer* de Gilson; *Psiche et Eros* de Céssar Frank y l'oratori *La resurrecció de Llàtzer* del abat Perosi.

CATALUNYA

Mareas vivas, comedia en tres actes de D. Antoni Chápuli Navarro, es una producció que revela junt á una gran sinceritat, una patent impericia en l'art escénich.

L'obra tanca un pensament aprofitable; la victoria de-

El Carnaval de Barcelona en el siglo passat

(De les col·leccions de J. Llissas)

Testimoni del esplendor que en la nostra ciutat havia alcansat el Carnaval en l'últim terç del passat segle, son les xispejants targetas de ball que figuren reproduïdes en aquestes pàgines y de les quals molts seran els nostres lectors que n'guardaran agradable memòria. La Paloma, El Gavilán, El Taller Baldufà y tantas y tantas altres societats, marcan en nostra història local una època, que si sempre s'recorda ab gust, més deu anyorar-se y tenir-se present en les actuals circumstancies, tan poch propicias à la alegria y à la expansió.

finitiva de un home de talent sobre determinadas preocupacions socials. Pero l' desenrotllament de l' acció y la pintura dels personatges, qu' enrahan en excés, en lloch de obrar concretament y ab el necessari vigor, perjudican l' efecte de la producció.

Mareas vivas tingué una interpretació ajustada: el pùblic aplaudí al final de tots els actes y cridá al autor á la escena.

GRANVÍA

Ab el títul de *Ruido de campanas* s' ha estrenat una sarsueleta, lletra de A. Viérgol, música del mestre Lledó.

Encare que no te cap novetat, está escrita ab trassa y 'ls números de música que la exhortan son apropiats á las situacions de l' obra.

El pùblic le vá aplaudir.

EN ELS DEMÉS TEATROS

El pianista Malats, pera cumplir compromisos contrets ab l' extranger, ha hagut de aplassar el concert que tenia anunciat pera l' *Principal*. L' empresari Sr. Graner ha contractat al célebre Mr. Risler pera tocar las sonatas de Beethoven, en el proxim més de maig. Els admiradors del gran músich de Bonn están de festa, ja qu' en l' actualitat el concertista Risler es el seu millor intérprete.

.. A *Romea* está ensajantse un arreglo de'n Franquesa titulat *La marquesa de Stephanotis*, y 's té en estudi el nou drama de'n Rusiñol *La Mare*.

.. Amenisa las últimas funcions del *Tivoli-Circo Egüestre*, la domadora Mme. Margueritte ab els seus lleóns, y no hi ha que dir que's veuhen aquellas molt favorescudas, porque may falta gent allá hont hi ha bestias.

Durant la temporada de Quaresma funcionará en aquest teatro la companyía de opereta italiana de Ciro Scegnamiglio, que's presentarà estrenant l' opereta *Els saltimbancs*.

.. A *Novetats*, en Frégoi's cansa de guanyar aplausos ab las sevas inimitables transformacions.

Darrera d' ell tindrém de nou la celebrada companyía dramática siciliana.

.. Al *Apolo* ha comensat á traballar, casi á preu de cadira d' iglesia, una regular companyía de sarsuela, de la qual ne forman part, entre altres artistas la Pilar Delgado y la Consuelo y l' Adela Taberner.

.. Al *Còmic* el barítono Sagi-Barba se fá applaudir cantant algunas produccions del casi olvidat repertori de sarsuela grossa.

.. Avuy, divendres, tindrà lloch al *Circo español* la estrena y única representació del trascendental drama en cinc actes de Maurici Donnay y Lluciá Dexaves, *La Clariana*. La obra ha sigut traduhida al català per don Joseph C. Noguera, y 's representarà baix la direcció exècnica de D. Enrich Guitart.

Es d' esperar que 'ls entussiastas admiradors del drama modern, que no son pochs á Barcelona, correspondrán als esforços de la *Agrupació Avenir*, qu' es quína ha organitzat la vetllada, omplint el teatro aquesta nit... que desitjaríam pogués calificarse de memorable, en bé del Art.

N. N. N.

¡ERA CASTELLANA!

Vorejava 'ls vint anys. Era una noya orfa de pare y mare. Era tan maca con moral y atractiva. Jo li deya sovint frasses d' amor un xich picantas, (els joves som aixís, fins els més justos,) y ella, somrihent, y endavinant ma flaca, amable sortejava 'ls meus... capritxos y 'm vencía á la fí. Jo ho celebrava sincerament. Aqueixa noya bella era una amiga meva. Amiga d' ànima.

Soleta, ab pochs recursos, no 's rendía may á la adversitat, y traballava vint horas cada dia, (¡quína dona!) per viure decentment, y á la desgracia socorría ab sas forsas, quan las vehinas li explicavan las penas. Y lluytava...

Llutava incessantment... traballant sempre...

y apreciant amistats nobles y honradas... quan l' etzar li brindá un company digníssim.

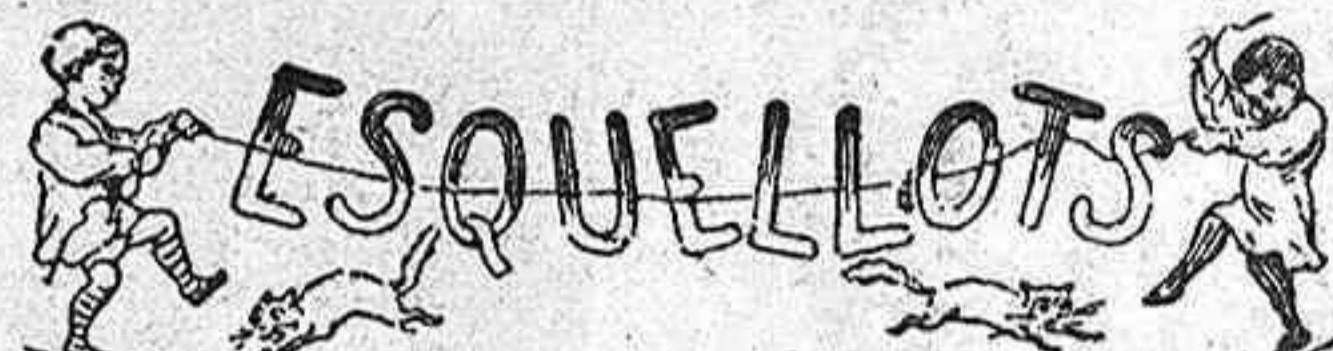
Y s' uniren ab goig y s' estimaren, y sigué bona mare y bona esposa, y per tothom molt digna y alabada.

Y quan tot li somreya, la mort lletja la sorprengué al donar al mon un àngel...

Eixa dona exemplar, trobantse sola malgrat serios perills !may, may va caure!

Quan casada, sigué esposa modelo, y sempre gran sigué... ¡Era castellana!

ANDRESITO

El nou governador está ja instalat y ja 'ls periodistas varen estrenarlo desde l' segón dia de trobarse aquí.

Els hi digué al pendre possessió que al Gobern civil no hi hauría portas: que tot estaría obert: que no trobarían cap dificultat en el cumpliment de la seva missió.

Y en efecte: al dia següent trobaren las portas tanca das y vigiladas per un porter que tenia ordre rigurosa de no deixar passar un' ànima.

Una llarga antessala. Y dos acorts punt en blanch: l' acort de retirarse, y l' acort de indignarse.

Per fortuna l' dia següent el Sr. Ossorio, tot manyach, sortí á donarlos la més completa satisfacció.

* *

El seu germà Carlos, antich periodista, devia dirli:

—Cuidado con los chicos de la prensa. Mira que cuando se enfadan tiran piedras.

* *

Ara, ja més tranquil, D. Angel se dedica á estudiar á Barcelona.

Y Barcelona, per la seva part, se dedica á estudiarlo á n' ell.

Ja veurém, al últim, qui treurá més profit de aquest estudi.

La *Gaceta oficial del Celeste Imperio* deya l' altre dia que 'l Sr. Sanllehy s' havia fet solidari.

Y no citava cap fet que corroborés la seva afirmació.

Pero en cambi l' amenassava, dihent que «en la Solidaridad están los ricos, los opulentos, y que detrás de los concejales antisolidarios, tanto siendo mayoría como minoría, ha estado y estará siempre el pueblo.»

Jo crech que té rahó: el verdader poble anirá sempre darrera dels regidors lerrouxistas; pero será per empayarlos.

O sino ja 's veurá en las primeras eleccions que se celebrin.

—¡Una bomba!... ¡Una bomba!

Aquest crit se donava davant de una escaleta de la Rambla del Mitj, ahont s' hi veia un objecte rodó, de metall blanch.

El qual, després d' examinat ab las degudas precaucions, resultá ser un plat de llauna ab algunes deixas de menjar.

Bé podém dir que no totas los bombas matan: n' hi ha també que fan per la vida.

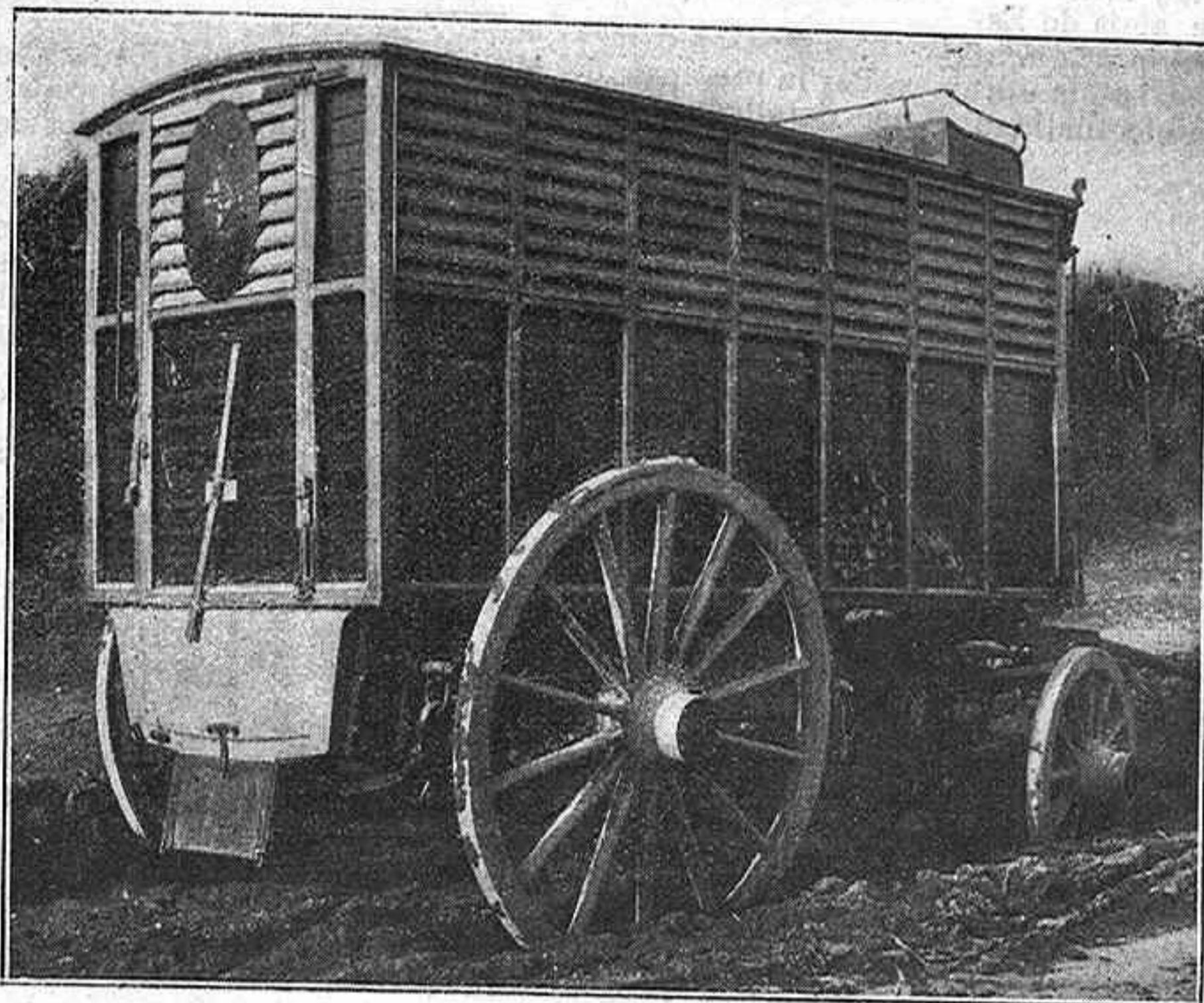
L' Ajuntament ha acordat suprimir l' impost de canals y canalons, en la creencia de que no pagant res desapareixerán.

¡Valenta lògica! Si quan pagavan no desapareixían ¿cóm es de creure que deixant de pagar, tinguin els propietaris cap interès en treure'l?

Aixó es agafar el rave per las fullas. O 'ls canalons pel xorro.

¡Oh Maura, incomparable Maura! Ja 's coneix qu' estás ben orientat pera fer cessar el disgust de Barcelona. Ben clarament ho acabas de demostrar, impedint que la nostra ciutat elegeixi l' número de Diputats provincials que de dret li corresponen, y permetent que Madrid que 's troba en un cas semblant pugui elegirlos.

EL COTXE DEL DIA

Carruatge municipal, destinat á la conducció de bombas y máquinas explosivas.

El passat diumenge feu el seu debut, ab ocasió d' haverse trobat al carrer d' Avinyó un objecte sospitos.

Per contrariar á Barcelona ha dit el govern, que era precís que les Corts votessin una lley especial; en canvi pera complaure á Madrit no hi ha hagut inconvenient en prescindir de la Lley especial y de las Corts.

Uns quants passos com aquest, y Barcelona reventarà com una bomba, de pura satisfacció. ¡Pero, Amo Toni, enretira't: que no prenguis mal!

Els plátanos de la Rambla, esmotxats bárbarament, han quedat convertits en una especie de penja-robas colossals. Els pardals se n'han hagut d'allunyar, desesperats y protestant. Res tindrà d'extrany que's declaren anarquistas.

La Rambla, ab motiu de la esmotxada, s'ha convertit en un passeig d'hivern. La mica de sol que hi cau, ja hi toca, ja; pero ¿y al estiu?

Casi no hi haurá altre medi que cubrirla en tota la seva extensió ab un sostre de bruch á manera de túnel.

Y així podrém dir:—Barcelona posseheix l'umbràcul més gran del món.

Ha mort D.ª Pilar Maspons y Labrés, que anys enrera cultivava ab verdader talent las lletres catalanas, baix el pseudònim de *Maria de Bell-lloc*.

Las novas generacions apenas si coneixen aquesta firma. No l'han olvidada 'ls vells, que colocavan á l'autora al costat de la Massanés y la Mendoza de Vives, per la delicadesa de las sevas inspiracions.

Tampoch la desconeixen els folkloristas. Els treballs de María de Bell-lloc, sobre la comarca vallesana, son consultats encare avuy per tots els amants del saber popular.

Ha dit el Gobernador que totes las vacants que ocorrin en el cos de policia serán cubiertas ab las personas que li indiquin els representants de las Asociacions econòmicas.

Com volguent dir:—Si ni així va bé la policía, tota la culpa recarà sobre las Asociacions económicas que han designat el personal pera cubrir vacants.

* * *

Lo que intenta fer el Sr. Ossorio no es lo que desitja la ciutat.

Barcelona demana un cambi radical y complert no

sols del personal sino també de la organiació de la policia.

Novas personas y nous procediments.

Sols així se poden esperar resultats nous.

L'Hivern, en la matinada del dissapte al diumenge, va deixar sobre Barcelona la seva blanca tarjeta.

Hi ha que agrahirli la cortesia.

Sobre tot si resulta cert lo que diu l'adagi: «Any de neu, any de Deu».

De moment podem afirmar que hi ha hagut en la nostra ciutat una cullita esplèndida de panallons.

Desde la reunió del Saló de Cent, las kàbils permaneixen tranquilas.

¿Per cansanci ó per escama?

Es de creure que més per lo últim que per lo primer.

En els que presumen de valents, hi ha una relació fisiològica molt directa entre 'ls davants y 'ls darreras.

Generalment se 'ls hi arrosta el llombrigo, quan no tenen ningú que 'ls guardi las espatllas.

El Liberal, de Madrit, després de consignar qu'en la Vila del Os s'ocupan sempre de lo dolent de Barcelona y may de lo bò, lo qual fá que de la nostra ciutat se tingui allí un concepte incomplert y fals, copia el

NOTA CARNAVALESCA

—Y bé, 't divorceixes forsa?

—Una atrocitat!... Figúrat que, entre carmetlos y bombóns, porto ja gastadas cinquanta set pessetas.

missatge que 'ls intelectuals catalans dirigiren á n' en Menéndez Pelayo y la contestació d'aquest, y diu:

«Todo esto demuestra que si Cataluña se aleja de España, lo hace solo de la *España oficial, representada aquí por las oligarquías que nos gobiernan*; pero existe la unidad espiritual entre los elementos de la intelectualidad de la patria.»

Justa la fusta.

Y hora era ja de que se 'ns comensés á fer justicia.

¡Quánt cert es que, per esvalotat que estigui el mar, la veritat sempre sura!

Gran escàndol el diumenge al devant de las Arenas.

¿Motiu?

Una friolera. Que en vista de que s' havia suspés la corrida, els aficionats, que ja tenien el bitllet, demandaven que 'ls tornessin els quartos, y l' administració feya l' orni.

Per fortuna, á pesar de la formidable excitació que entre 'ls xasquejats reynava, tot se reduí á unas quantas pedradas y altres extralimitacions de menor quantia.

Ningú s' va treure cap mueble de la butxaca.

Val més aixís.

De cóm un diari pren el número als seus lectors.

El Progreso del dimars:

«El Capitán General de esta regió mostró deseos de que le fuese presentado el teniente de seguridad señor Degorgue, el cual está dando pruebas meritorias y dignas de elogio en el asunto de las bombas.

» Parece que el general Linares intenta algo más que felicitarle.

«Así se procede, don Arsenio.»

¿Qué se 'n deduheix d' aquesta arenga? Que l' tinent aludit es un gran home y que el Capità General, al voler premiarlo, fa reperfectíssimamente. ¿No es aixó?

Donchs... vajin llegint.

El Progreso del dijous torna á parlar del tinent Degorgue; pero ara ja no l' alaba: ara fa sobre ell una infinitat de suposicions malicioses, y després de presentarlo com una persona de no massa confiansa, acaba proposant «la supresión de ascensos y recompensas y que se demande el tanto de culpa á los que se ofrezcan á exponer su pellejo en la conducción de artefactos tan peligrosos...»

¿Qué tal? ¿Havían vist may tamborella més estupenda ni ab major rapidés executada?

«Y encare s' lamentará el diari de don Alejandro de que li diguin la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio*!»

¿Donchs cóm li han de dir?.. *El Eco de San Boy*?

Parla el meteorólog Sfeijoon en una fulla de pronóstichs del temps, y diu:

«El domingo 10 estaremos tranquilos, pues los elementos perturbadores se habrán apartado un poco de nos otros.»

Bo es saberho.

Y jahont haurán anat els *elements perturbadores*? ¿A celebrar un meeting dels seus en una localitat llunyanana?

¡Felís Diputació Provincial la de Murcia!

Podrà no tenir quartos, pero lo qu' es humor...

Perque l' encarregat de conduhir al cementiri els cadávres dels pobres, en vista de que ni á tiros pot cobrar lo que la Diputació li està devent, ha renunciat á prestar aquest servei, ¿qué ha fet ella?

—No 't necessito pera res — li ha dit:— D' ara endavant el transport de cadávres se verificarà per un procediment més modern.

Y, en efecte, sembla que tracta d' adquirir un automòbil.

Pero, lo que jo preguntó: ¿Es que á Murcia els automòbils se donan de franch?

Per la prempsa de Méjich últimament arribada's tenen detalladas noticias de la tràgica mort del espasa Montes, ocorreguda en aquella república, á mitjós del passat Janer.

La síntesis de la historia resulta altament edificant.

Ferit gravement el torero, fou cridat un metge, y com aquést demanés consulta ab un altre, sobre si 'l tractament que al pacient convenia era tal ó qual, s' entaulá entre 'ls dos doctors una polémica tan empenyada que durá quatre días.

Y en estas disputas, arribá la Mort y resolué l' assumpto emportantse'n al pobre ferit al altre barri.

No 's diu si després del enterro els desavinguts galenos continuaren la interessant discussió.

Lo únic que 's dona per cert es que l' un y l' altre varen cobrar el compte.

Un diari — que á la quuenta no ho ha sapigut veure fins que una má *aleve* ha deixat els plátanos pelats — se queixa amargament de que las casas de la Rambla tinguin totas la fatxada tan lletja.

«Aixís va el món! Aquést se queixa d' aixó...»

L' Unamuno, en cambi, 's burla de las casas del Ensanche, perque diu que tenen la fatxada massa bonica.

Potser seria ocasió d' inventar un altre ditxo:

«May se fa la fatxada á gust de tothom.»

Llegeixo:

«Bülow, excanciller del imperio alemán... retirado de la vida pública...»

Retrat de la vida pública, un home que acaba de dirigir unas eleccions generals que li han proporcionat un triunfo ruidosíssim!

«Bonica manera de informar al lector!

Ara comprehenc per qué al director interf del diari ahont semblants disbarats apareixen, días enrera varen dedicarli un homenatge.

Fins compendrà que á corre-cuya n' hi preparessin un altre.

«Bülow, excanciller del imperio alemán...»

«Se 'l mereix, vaya si se 'l mereix!»

«Cada mes — diu un despaig telegràfich — desembarcan secretament els japonesos 25,000 soldats en las islas Hawái, ab el plan, segons se suposa, de prepararse contra 'ls Estats Units.»

La bola, com se veu, es dè las de major calibre.

Porque hi ha que tenir en compte que 'ls Estats Units son els amos de las referidas islas y que vinticinch mil homes no poden ficarse á dintre d' una maleta.

A pesar de lo qual, els desembarchs se verifiquen *secretament!* ¡Y á rahó de un cada mes!..

Aquí de la popular frase: No val á badar.

Naturalment, qu' en aquest asumpto el que bada no es el govern nort-americà, sino l' autor de la noticia.

¡Cuidado que 's necesita ser badoch per arribar-se á imaginar que 'l públic ha d' empassarse tan garrafals desatinos!

D' un article que firma una mitat de los *hermanos Ulled*:

«Triste es confesarlo, mas de nuevo se nos impone con su *triste* realidad...»

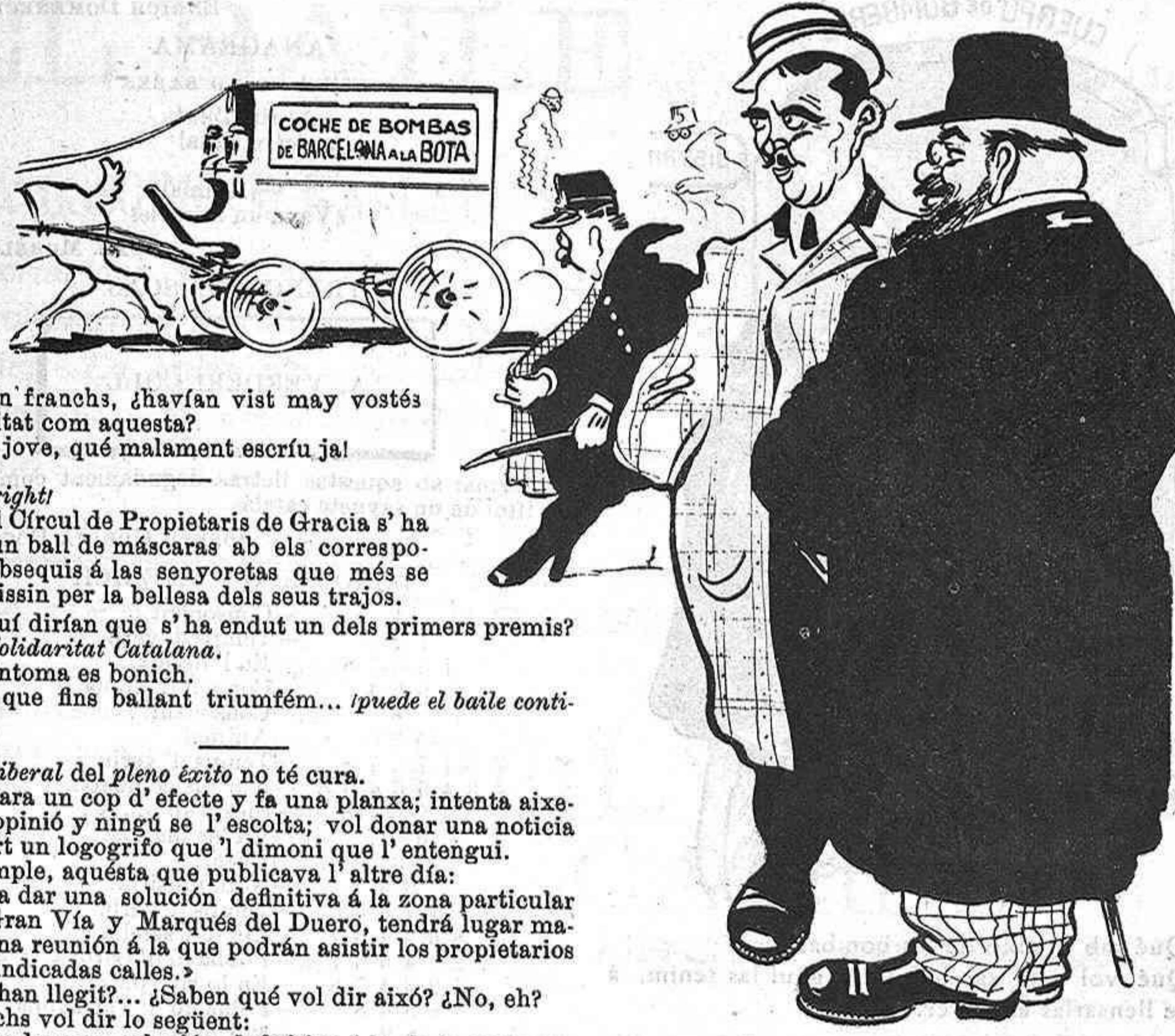
«El hombre funesto de Infiesto...»

«La lucha entre liberales y retrógrados decanta el triunfo en pro de los últimos...»

—Resüm d' aquest Carnaval:
balls, tretze; sopars, ni un, ini un!

DEMOSTRACIÓ PALPABLE

Siguin franchs, ¿havían vist mai vostés
precocitat com aquesta?

Tan jove, qué malament escriu ja!

All right!

En el Círcul de Propietaris de Gracia s'ha donat un ball de màscaras ab els corresponents obsequis á las senyoretas que més se distingissin per la bellesa dels seus trajes.

Y ¿equí dirífan que s'ha endut un dels primers premis?
La Solidaritat Catalana.

El síntoma es bonich.

Y ja que fins ballant triomfém... *puede el baile continuar!*

El Liberal del pleno éxito no té cura.

Prepara un cop d'efecte y fa una planxa; intenta aixecar la opinió y ningú se l'escolta; vol donar una noticia y li surt un logogrifo que l'dimoni que l'entengui.

Exemple, aquésta que publicava l' altre dia:

«Para dar una solución definitiva á la zona particular de la Gran Vía y Marqués del Duero, tendrá lugar mañana una reunión á la que podrán asistir los propietarios de las indicadas calles.»

¿Ho han llegit?... ¿Saben qué vol dir això? ¿No, eh?

Donchs vol dir lo següent:

«Para dar una solución definitiva á lo de la zona porticada de la calle del Marqués del Duero...»

Lo qual se sembla tant á lo que díu el diari de las sequestradas com una gacetilla intelible á un galimatías sense cap ni peus.

Un col·laborador accidental ens envia pel correu aquest ciri trencat, que 'ls lectors veurán si poden afegirlo:

¿Desitjas corre la tuna
ab bon accompanyament?
Pòsat un disfress de Lluna
en quart menguant ó creixent.
¿Vols que l' públich t' armi un vol
que potsé's torni masega?
Preséntat vestit de Sol...
y Ortega.

Son diabolichs aquests col·laboradors accidentals, ¿veritat?

¡Apreta!
«El termòmetro ha venido á marcar 90 bajo cero.»
¿A Spitzberg? ¿A Groenlandia? ¿Al mitj mateix del polo?

No, senyors; á Madrid.

Aixís al menos ho deya *El Progreso* del diumenge.

El lector (arronsant las espalillas y riuent):

— ¡Ah! Venint per tan bon conducte... ja ho comprehenc tot.

Ni la notícia m' espanta
ni ha de preocuparnos gens:
aixís com va dir 90,
podría haver dit 900.

Demà, dissapte, tindrà lloc al Teatro del Liceu el celebrat *Bal Paré et Masqué* á benefici de las Escoles Franceses Gratuitas de Barcelona.

Ja ho saben, donchs, els amichs de la ballaruga.

Consti que aquest *Ball dels Francesos* resulta el més eoncorregut y el més lluhit. Preguntinho, si no, als sombrerers que cada any agotan las existències.

— Ija ho veu! Mirí si á Barcelona som richs, que hasta las bombas van en cotxe.

Nosaltres ja tenim encarregada la trona.
Per lo que pugui tronar.

Al Nort Amèrica hi ha un sabi que, després de llarchs y pacients estudis, se creu en el cas de poder afirmar que 'ls homes posseixen un sisé sentit.

Potser sí; pero això deu ser entre 'ls homes de la seva terra.

Lo qu' es els d' aquí, gràcias que 'n tinguin dos ó tres.

Xascarrillo de postres.

Un matrimoni ben barroch forman la parella X. Ell, un home molt formal, molt natural, molt franch. Ella, lo que se'n diu una posturera, carregada de pretensions y buscant sempre la manera de donarse ayres poètichs.

— Jo-deya ella un dia, tot fent dengues—menjo com un auçell.

— De rapinya! —digué 'l marit á cau d' orella d' un seu vehí.

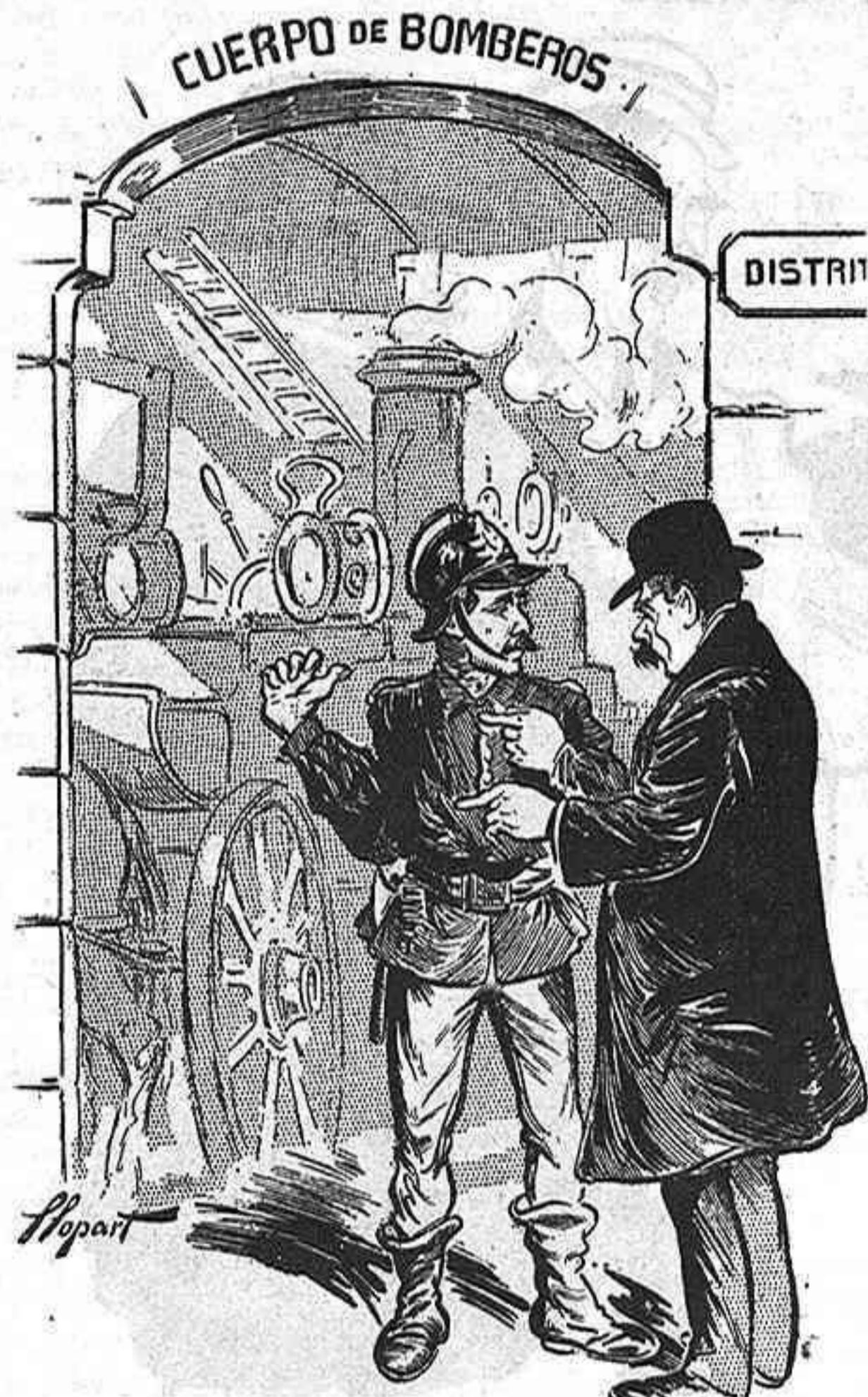
NOTAS DE CASA

Del «Círculo Musical Bohemio» reberem una invitació per a'l concert donat en els seus salons el dia primer d'aquest mes per la distingida soprano Srta. Joaquina Freixa, ab el concurs del professor de piano D. Climent Lozano.

També l'Ajuntament de S. Genís de Vilasar ens feu l'honor de convidarnos á la Festa del Arbre, celebrada en aquella localidad el dia de la Candelera, y de la qual ne publiquem en aquest número una fotografia.

A tots las gràcias.

ELS QU' ESTÀN MES BEN ENTERATS

—¿Qué sab d' això de las bombas?
—¡Qué vol que sápigal! Que aquí las tenim, á punt de llenarlas al carrer.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ex-ten-sió.*
- 2.ª ENDAVINILLA.—*Serra.*
- 3.ª TARJETA.—*El arte de ser bonita.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Marconi.*
- 5.ª CONVERSA.—*Bacallà.*
- 6.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Sobretodo.*

XARADA

Objecte d' escriptori
n' es mon total,
y la prima-darrera
temp es verbal,
en dos primera
nom de dona has de veure
á la carrera.
La tercera, si la giras,
article dona,
resultará un nom d' home
doblant segona,
y dos ab quatre

si endavinias las sllabas
fruya ha de darte.

ENRICH DOMENECH

ANAGRAMA

¿QUÉ NO HO SABEN?

Al riu Total
un tot en Gual
vegé.

—[Animal]
¿Vaya un miracle!

JOAN MORELL

TRENCA-CLOSCAS

A. VERDERI COLL

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas
el títol de un saynete catalá.

JOSEPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	—Consonant.
1 2 7	—Temps d' verb.
1 5 6 7 8	—En l' desert.
6 2 4	—Corrent d' aigua.
8	—Consonant.
7 8 5	—Animal.
1 7 6 7 8	—Temps d' verb.
3 4 5 6 6 5 6	—A n' els combats.
1 2 6 7 8	—Siesta ab plural.
5 6 7	—En las masías.
3	—Vocal.
6 5	—Nota musical.
1 7 6 5	—Temps d' verb.
8 5 3 4 6 7	—Riu d' Castella.
1 2 3 4 5 6 7 8	—Població d' Girona.
7 2 3 4 7 8	—En lo riu (plural).
6 5 4 8	—Població d' Tarragona.
8 2	—Afirmació.
4	—Vocal.
5	—Idem.
6 2 5 6 7	—Apellido catalá.

GUILLÉM C. MIQUELET

ROMBO

1.ª ratlla: consonant.—2.ª: part de la persona.—3.ª: Id. (plural).—4.ª: nom d' home diminutiu.—5.ª: poble catalá.—6.ª: producte animal.—7.ª: Consonant.

MOKA SOKA Y C.ª

GEROGLÍFICH

2
S
I I I
I
3
S
I 3
V
S I 3

PANLALONI

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

EL BAILE

POR

C. OSSORIO Y GALLARDO

Historia del baile. - El minué. - Las sevillanas. - El Zortzico. - El cotillón. - La habanera. - El vals. - La sardana. - El «Pas á quatre». - La jota.

Un tomo en 8.º, con ilustraciones musicales, Ptas. 3

Colección Diamante (edición López)

Obra nueva

POLVO DEL CAMINO

POR ANGEL GUERRA

Precio 2 reales

TOMO 102 DE LA COLECCIÓN

Última obra de APELES MESTRES

POEMAS DE TERRA

EDICIÓ ILUSTRADA PER L' AUTOR

Preu: 2 pessetas

EDICIONS POPULARS

DE

Santiago Rusiñol

EL POBLE GRIS

Preu: UNA PESSETA

MEDICINA CASERA

REMEDIOS QUE CURAN

Ptas. 1

El consejero de los enamorados

Ptas. 1

HIPNOTISMO - MAGNETISMO - SUGESTIÓN

EL PODER DEL PENSAMIENTO Y DE LA VOLUNTAD
SU DOMINIO Y CULTURA

Un tomo en 8.º, Ptas. 5

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pèr certificat. Als corresponsals se 'la otorgan rebaixas.

CARNESTOLTES BARCELONÍ

FIGURINS D' ACTUALITAT RABIOSA

—¿De qué vas tú?

—De bomba.

—Jo de Seguridad.

—Enganxa, donchs.

—¡Ja era hora!

—Al fi ens haurém trobat!